

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/219/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7508204852
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7508204852.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudcov JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Alexandra Husivargu v spore žalobcu: U. L. Z., O. XX.X.XXXX, V. P. X, Č., zastúpeného JUDr. Marekom Tkáčom, Kukučínova 12, Lipany, proti žalovaným: 1. U. F., O. XX.X.XXXX, V. Ž. XX, XXX XX T., 2. L. I., O. XX.X.XXXX, V. M. X, Č., obaja zastúpení JUDr. Katarínou Habiňákovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 15. júna 2018 sp. zn. 10C/11/2008

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 15. júna 2018 č.k. 10C/11/2008-383 v napadnutom výroku I. o povinnosti žalovaných v 1. a 2. rade nahradiť trovy štátu.

Žalobca má proti žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) uznesením zo dňa 15. júna 2018 č.k. 10C/11/2018-383 uložil žalovaným v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Košice-okolie trovy preddavkované štátom na znalecké dokazovanie, a to žalovaná v 1. rade 363,50 € a žalovaný v 2. rade 463,50 €, všetko do 3 dní od právoplatnosti uznesenia (výrok I.), stranám v konaní náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. Rozhodol tak v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, v ktorom rozsudkom zo dňa 17.9.2015 č.k. 10C/11/2008-327 zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných k nehnuteľnostiam špecifikovaným v žalobe, t.j. žalobe vyhovel.

3. Uznesenie odôvodnil tým, že v konaní bol vyhotovený znalecký posudok Ing. Forinta, kde znalečné činilo 566,02 €, znalecký posudok Ing. Tarasoviča, kde znalečné činilo 540,95 €, znalečné za vypracovanie doplnku znaleckého posudku 342,47 € + znalečné zo dňa 18.6.2015 v sume 77,57 €, teda celkové znalečné činilo 1.527,01 €. Žalobca uhradil preddavky znalečného v sume 400 €, žalovaná v 1. rade 200 €, žalovaný v 2. rade 100 €. Znalecké dokazovanie sa vykonávalo v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

4. Súd prvej inštancie aplikoval ust. § 148 ods. 1 O.s.p., spolu s § 253 CSP a vychádzal z úvahy, že v danom prípade bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie a strany v konaní za účinnosti O.s.p. nezložili preddavok v rozsahu celkových nákladov znaleckého dokazovania. Žalobca je v konaní oslobodený od súdnych poplatkov, preto ho súd nemohol zaviazat' na znášanie trov, preddavkovaných štátom. Na znášanie týchto trov súd zaviazal žalovaných, keďže znalecké dokazovanie bolo vykonané v ich záujme a neboli u nich zistené dôvody na oslobodenie od súdnych poplatkov. Zohľadnil pritom, že žalovaná v 1. rade uhradila preddavok 200,- eur a žalovaný 100,- eur, preto súd zaviazal žalovanú na

doplatenie trov preddavkovaných štátom v sume 363,50 eur a žalovaného v 2. rade na náhradu 463,51 eur.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, spolu s § 255 ods. 1 a § 257 CSP. Konštatoval, že o vyporiadanie mali záujem všetky strany v konaní. Prihliadol aj na zárobkové, sociálne a majetkové pomery strán sporu a mal za to, že u žalobcu bol dôvod na oslobodenie od súdnych poplatkov. Zároveň podľa súdu prvej inštancie povaha a okolnostiam sporu zodpovedajú dôvody hodné osobitného zreteľa. Preto súd stranám v konaní náhradu trov konania nepriznal.

6. Proti uvedenému uzneseniu podali žalovaní v 1. a 2. rade v zákonnej lehote odvolanie, ktorým napadli iba výrok o ich povinnosti nahradíť štátu trovy preddavkované na znalecké dokazovanie. Navrhli aby odvolací súd zrušil uznesenie vo výroku o trovách štátu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Namietali, že súd neskúmal pomery na strane žalovaných a neskúmal ani pomery na strane žalobcu, teda či v čase rozhodovania súdu sa nezmenili jeho pomery. V tejto súvislosti uviedli, že majú vedomosť, že žalobca už odpredal svoju nehnuteľnosť a získal tak finančné prostriedky, čím sa zmenila jeho situácia. Preto zanikli dôvody, pre ktoré bol oslobodený od súdnych poplatkov a mohol tak nahradíť aj trovy štátu. Ďalej žalovaná v 1. rade uviedla, že sú u nej dané dôvody hodné osobitného zreteľa, keďže je vdova, starobná dôchodkyňa, má 79 rokov, má vážne zdravotné problémy a je odkázaná na pomoc iných osôb. Z dôchodku nemôže vytvoríť žiadne úspory na zaplatenie trov znaleckého dokazovania. Priemerný dôchodok žalovanej v 1. rade je 420 €, má výdavky na lieky, liečenia, má problémy so srdcom. Preto žiadala, aby ju súd oslobodil od zaplatenia trov na znalecké dokazovanie.

8. Podľa žalovaných vykonané znalecké dokazovanie bolo nariadené hlavne z dôvodov na strane žalobcu, ktorého námietky sa týkali najmä ich návrhu na zriadenie prístupovej cesty. Aj keď znalecké dokazovanie bolo v záujme oboch strán sporu, žalovaní s reálnou deľbou súhlasili, avšak žalobca mal vždy výhrady. Žalovaný v 2. rade poukázal na to, že v konaní bola určená 50% úspešnosť pre strany sporu a teda nemôže byť zaviazaný na znášanie trov konania, ktoré by mal znášať žalobca. Má za to, že obe strany boli úspešné v rovnakej miere, pretože došlo k rozdeleniu nehnuteľnosti reálnou deľbou.

9. Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že u neho naďalej trvajú dôvody na oslobodenie od súdnych poplatkov, keďže nie je pravdou, že odpredal svoju nehnuteľnosť a získal finančné prostriedky. Podľa žalobcu vykonané znalecké dokazovanie bolo dôsledkom toho, že žalovaní nesúhlasili s viacerými žalobcom navrhnutými a predloženými geometrickými plánmi na vyporiadanie spoluvlastníctva. Zdôraznil, že žalovaná v 1. rade a právny predchodca žalovaného v 2. rade na začiatku súdneho sporu s pochybnosťami nárok žalobcu na spoluvlastnícky podiel k predmetným nehnuteľnostiam, keďže sa mylne domnievali, že sú výlučnými vlastníkmi nehnuteľnosti, čo vyvracia ich tvrdenie, že súhlasili s reálnou deľbou. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

10. Žalovaní v 1. a 2. rade v odvolacej replike opakovane uviedli, že znalecké dokazovanie bolo realizované z dôvodu, že žalobca nesúhlasil s rozdelením nehnuteľnosti tak, aby bola zriadená prístupová cesta k pozemkom, ktoré nadobudli do vlastníctva na základe reálnej deľby, teda tieto trovy vznikli najmä v dôsledku postoja žalobcu. Zvýšenie nákladov na znalecké dokazovanie bolo zapríčinené najmä žalobcom, pretože navrhoval alternatívy, ktoré boli nereálne a ktorými žalovaným znemožňoval účelné využívanie vyčlenených pozemkov.

11. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd podľa § 34 CSP prejednal odvolanie žalovaných ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné.

12. Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o trovách štátu je vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Súd prvej inštancie aplikoval pri rozhodovaní o trovách štátu správne ustanovenie právneho predpisu, správne ho vyložil a správne ho interpretoval na daný prípad.

14. Žalobca podaným návrhom žiadal, aby súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti, ktorá je zapísaná v katastri nehnuteľností ako parcela č. 1418 - záhrada o výmere 1560 m² v M.Ú.. D. Č. na G. XXXX a toto podielové spoluvlastníctvo navrhoval vyporiadať pôvodným návrhom zo dňa 12.5.2008 tak, aby do jeho výlučného vlastníctva bola prikázaná časť nehnuteľnosti o výmere 824 m² ako novovytvorená parcela 1418/1, vyznačená v geometrickom pláne P. M. č. 40/08 zo dňa 12.5.2008, do výlučného vlastníctva žalovanej v 1. rade novovytvorená parcela 1418/2 o výmere 1462 m² a do výlučného vlastníctva žalovaného v 2. rade parcela č. 1418/3 o výmere 174 m².

15. Tento návrh žalovaní v 1. a 2. rade žiadali zamietnuť dôvodiac, že ich právny predchodca odkúpil od otca žalobcu jeho spoluvlastnícky podiel v 60. rokoch a od tejto doby splnili podmienky na vydržanie, preto mali za to, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti už len oni dvaja a žiadali preto návrh zamietnuť.

16. Žalobca podaním zo dňa 22.5.2009, označeným ako zmena návrhu na začatie konania, žiadal zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo jednak k pôvodnej parcele č. 1418 o výmere 1560 m², zapísanej na LV XXXX a tiež k parcele č. 1416/1 o výmere 288 m² - zastavené plochy a nádvorcia, zapísanej na LV XXXX v kat.úz. Čaňa a podielové spoluvlastníctvo k týmto parcelám navrhoval vyporiadať tak, že do jeho výlučného vlastníctva sa prikáže časť nehnuteľnosti o výmere 924 m² ako novovytvorená parcela 1418/1 podľa geometrického plánu P. M. č. 40/08, do výlučného vlastníctva žalovanej v 1. rade nehnuteľnosť - novovytvorenú parcelu č. 1418/2 o výmere 462 m² a do výlučného vlastníctva žalovaného v 2. rade nehnuteľnosť - parcelu č. 1418/3 o výmere 174 m², vyznačená v geometrickom pláne Petra Kolára a taktiež celá parcela 1416/1 o výmere 288 m².

17. K tomuto návrhu žalovaná v 1. rade uviedla, že nemá námietky voči zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva a poukazovala na to, že jej tvrdenie o vydržaní treba považovať iba za obranu, ale že samotný návrh určenie vlastníckeho práva nepodala ani nemieni podať. S návrhom na vyporiadanie spoluvlastníctva, ktorý prezentoval žalobca, nesúhlasila, lebo k novovytvoreným parcelám je zabezpečený prístup len cez iné parcely, ktoré sú vo vlastníctve iných osôb.

18. Žalovaný v 2. rade súhlasil s vyporiadáním podielového spoluvlastníctva, ale žiadal, aby k jeho novovytvorenej parcele mal prístupovú cestu.

19. V danom prípade bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie za účinnosti O.s.p., pričom strany sporu nezložili preddavok v takom rozsahu, ktorý zodpovedal celkovým nákladom znaleckého dokazovania.

20. Od 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

21. Skutočnosť, že nebol zložený preddavok na trovy znaleckého dokazovania automaticky neznamená, že trovy znaleckého dokazovania znáša štát. Civilný sporový poriadok na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 už neobsahuje obdobné ust. § 141 ods. 4 OSP, podľa ktorého platilo, že trovy dôkazov, ktoré neboli kryté preddavkom hradí štát (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 236/2019).

22. Súd prvej inštancie v danej veci rozhodoval o trovách konania a trovách štátu za účinnosti nového procesného predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok. Ust. § 148 ods. 1 OSP účinné do 30.6.2016 nemá ekvivalent v novom procesnom predpise (CSP).

23. Nová procesná úprava umožňuje v prípade, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona aplikovať ust. čl. 4 ods. 1, 2 základných princípov CSP, podľa ktorého sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec, čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci; ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov, zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

24. Vzhľadom na to, že Civilný sporový poriadok ani zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch neobsahuje výslovnú úpravu náhradu trov štátu, ktoré vznikli tým, že uhradil znalcovi znalečné nad rámec preddavkov uhradených stranami sporu a s poukazom na to, že Civilný sporový poriadok neobsahuje prechodné ustanovenia pre rozhodovanie súdu o trovách štátu v konaniach začatých pred 30. júnom 2016, odvolací súd v súlade s citovaným čl. 4 ods. 1 CSP a s prihliadnutím na princíp všeobecnej spravodlivosti má za to, že o trovách štátu je potrebné rozhodnúť podľa analogického použitia ust. § 258 a 259 CSP, ktoré upravujú problematiku svojou povahou najbližšiu trovám štátu a nárok na náhradu trov štátu sa v tomto prípade riadi zásadou úspechu v konaní, ktorá vyplýva z § 255 ods. 1 CSP.

25. V danom prípade žalobca ako podielový spoluvlastník dosiahol v predmetnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu spôsobom vyporiadania aký navrhoval v tomto konaní, teda prikázaním do výlučného vlastníctva jednotlivých podielových spoluvlastníkov novovytvorené parcely. Zároveň v danom prípade je nevyhnutné zohľadniť aj postoj žalovaných k veci, keď z konania jednoznačne vyplýva, že žalovaní v 1. a 2. rade spočiatku žiadali návrh zamietnuť majú za to, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností sú už len oni dvaja, teda že žalobcovi vôbec nesvedčí vlastnícke právo (podielové) k predmetným nehnuteľnostiam. S poukazom na uvedené odvolací súd má za to, že žalobca bol v konaní plne úspešný, preto mu nevzniká povinnosť nahradiť trovy štátu, ale takáto povinnosť vznikla žalovaným v 1. a 2. rade ktorí v konaní úspešní neboli.

26. Pokiaľ žalovaní v 1. a 2. rade majú za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce použitie ust. § 257 CSP odvolací súd dospel k záveru, že takéto dôvody preukázané neboli.

27. V danom prípade odvolací súd musel zohľadniť zárobkové, majetkové a sociálne pomery nielen u žalovanej v 1. rade, ale aj u žalovaného v 2. rade a rovnako aj u žalobcu, preto dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na aplikáciu tohto ustanovenia. Majetkové pomery, na ktoré poukazuje žalovaná v 1. rade neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov a to zohľadniac aj vlastnícke právo (podielové spoluvlastníctvo, ktoré bolo predmetom tohto konania). Zároveň odvolací súd poukazuje aj na postoj žalovanej v 1. rade (rovnako ako žalovaného v 2. rade) na začiatku konania, nakoľko títo žiadali žalobu zamietnuť majú za to, že žalobcovi nesvedčí vlastnícke právo (podielové spoluvlastníctvo) k predmetným nehnuteľnostiam. Pri takomto postoji žalovaných žalobca nemal inú možnosť iba domáhať sa svojho práva podaním žaloby na súd. Žalovaní až v priebehu konania zmenil svoj postoj, uznali vlastnícke právo žalobcu a spor medzi stranami sporu tak ostal iba v rovine určenia spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

28. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. ako vecne správne potvrdil.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods.1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní v 1. a 2. rade neboli v odvolacom konaní úspešní, preto im nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Takýto nárok vznikol žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).